

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. Maria regina moritur: cui Elisabetha, si regno potiretur, multa praeclare
promittit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

pliæ regno perniciem non leuem attulit. nam Caletum & alia quædam eis mare loca perdidit, & occasionem calumniarum male affectis imprimis hæreticis præbuit, qui suæ causæ quantumuis malæ stabilendæ intenti calumnijs Mariam Reginam Catholicam proscindebant, & vulgus iritabant, & coniurationi nouæ scabellum adiecerunt. Itaque non multo post coniurato de regibus, Legato Pontificio, ac toto regni Senatu è medio tollendis inita, in lucem venit: eamque ob causam Thomas Hauardus, Graius, Troginoronus, Careus, & alij partim in custodiam dati, partim etiam supplicio sunt affecti. Tum hæc tum alix atque etiam ab ipsius sacellano, qui post sacrum peractum occidendæ eius negocium suscepisse dicebatur, factæ conspirationes, reginam ita perterrituerunt, vt in publicum vix prodire auderet: adeoque in continuo mortis metu verteretur. Neque solum in Angliæ sermones varij sparsi sunt, sed etiam per Imperium, & Romæ aduersus Cardinalem Reginaldum Polum, Legatum Apostolicæ Sedis, quem Paulus IV. PP. in celsa denuntiatione belli ab Angliæ Regina facta Henrico Galliarum Regi à Legatione Anglica amouit, siue quod in dissuadenda ea denuntiatione officio pacificatoris apud Reginam defuisset, siue quod suspicaretur eum in partem consiliorum venisse, siue quod opinaretur non decere si rationes pacis præsentem Legato pacis penitus turbari, aut denique ideo quod Galli ita apud Pontificem vt fieret instrissent. Accitus est igitur Romam Cardinalis Polus, magna omnium admiratione, & quasi de religione esset suspectus, in eius locum substitutus est Guilielmus Pærus è Franciscano ordine Episcopus Sarisburiensis, quem in Cardinalium numerum cooptauerat Paulus. Sed quomodus ea assequeretur Pontifex intercesserunt diu, nempe nuntij deferentes eam dignitatem Pæro, detenti peruiam, atque mors Pæri superueniens, deinde Philippi Regi & Mariæ Reginæ intercessio apud sedem Apostolicam, vt sententia de Polo mutaretur, alioquin reuocato illo fore, vt omnia in Angliam in peris ruerent, & Catholicæ religionis initia restaurata subneruarentur. Polus præclare tunc se sanctæ sedis vocem audire ostendit, siquidem à Roma ad eundem reueatus, insignia Legati crucem argenteam præferri solitam, aliaque seposuit, misitque Romam Ormanero, Pauli IV. a. nimum ita placatum inuenit, vt Polum exemplo

Christi ipsius, cui multa præter ius fasque obiecta sint, fuerit consolatus.

III Hæc ad initia An. 1557. fere gesta sunt, interea Maria Angliæ Regina, varijs curis domi pressa, & foris nullo solatio releuata quum esset etiam natura melancholica, viro etiam, cuius desiderium impatienter ferebat, absente, omni fere auxilio & solatio se destitutam cerneret, facile morbum contraxit: quo indies inualecente, Elisabetham, quam licet spuriam, ab Henrico VIII successioni destinatam, eamque constitutionem à regni Ordinibus approbatam esse non ignorabat, è custodia ad se euocauit, eamque in hæc promissa adexit: vt Maria è viuus sublata, Elisabetha as alienum omne è regio patrimonio dissolueret: vtque in religione vt ica nunc est, nihil mutaret, nec hæresibus vllum locum concederet. Quæ licet Elisabetha (quæ Catholicam se hæctenus simulauerat, adeoque coram regio Senatu sanctissimum iuramentum interposuerat, velle vt prius terra sibi dehiscat, quam Catholicæ religioni vllum detrimentum inferri pateretur) quæ, inquam, licet Elisabetha promptissime facturam se recepisset; postea tamen insigni erga Deum & homines perfidia iisque deque habuit. Tandem vero Maria, accedente etiam aqua intercute, quum sacrum præsentem se celebrari iussisset, febre paulatim consumpta decessit: virilis animi femina, & tanto fastigio dignis virtutibus, ad inuidiam, dum vixit, orbata, dies mortis eius manifeste incertus eo quod fieri occultata mortis fama, vt interea hæretica factionem suam ageret, telamque in posterum texeret. Hinc alij xv. Cal. Nou. alij Nov. alij 17. Nouemb. Anni 1558. mortuam scribunt. Eodem die sub tertiam noctis horam quum illa mane obiisset, è vita quoque demigravit Reginaldus Polus Cardinalis, vt non amplius quam xvi. horarum spacium inter vtriusque mortem interfuert; nec defunt qui venenis actum asserunt, sicque Angliam ab irato flagitijs quæ multa sibi quotidie committebantur, Deo grauisime castigata, hæreticis iterum in prædam celsit. Nata fuit Maria quum moreretur, annos XLIII. & IX. menses, vno die minus: regnum vero tenuit annos v. & menses iv. in eo qui-

c. Reusnerus parte 5. operis Geneal. Henninges parte 4. operis Genealogici in Hispan & Angliæ Regibus.

quidem felix quod summo restituenda Catholicae desiderio flagraret Ecclesiae; sed in hoc valde infelix, quod Elisabethae longe dispari feminae regnum reliquit. Initio quidem Mariae incredibilem magnitudinem omnia spondebant, utpote in familiam totius orbis potentissimam nuptum collocatae: quae tamen omnia mox instat fumi evanuerunt, magno rerum humanarum instabilitatis documento. Illud vere dicere possumus, cum Maria in Anglia eodem veluti tumulo Catholicam fuisse inclusam religionem; & Cardinalis Polimortem, haereseos vitae dedisse initium. Neque enim contra Antaeum ullus iam restabat Hercules, qui etiam deiectus, ex ipsa terra vires resumpserit.

IV. Defuncta Maria, Elisabetha Londinum ingressa, & magno, haereticorum imprimis quibus dies tum primum exoriri videbatur applausu & laetitia excepta, pro regia se gessit: quae licet sorore regnante Catholicae religionis cultum simulaverit; verita tamen, ne ex quo nata fuerat matrimonio, iam ante summi Pontificis Ecclesiaeque sententia etiam Augustanae confessionis professorum in iudicio, damnato, de natalibus etiam suis & iure regnandi aliqua otireretur dubitatio, sacris canonibus subesse recusavit, & de religionis Ecclesiasticae regiminis forma primo quoque tempore mutanda cogitavit. *Iudicio ergo passim Catholicis censionatoribus sentio, & haereticis ex varijs ubi exularaverant haecenus, locis permisso reditu, quadam die Episcopo coram se sacrum facturo praecepit, ne hostiam populo adorandam ostenderet. Quia enim Sacramentum hoc Catholicae religionis praecipuam partem ac veluti fundamentum esse norat, in ceteris faciliora sibi omnia spondens, hoc primum abolere constituerat. Unde factum est, ut in reginam consecrate eam aut iniungere plerique omnes Episcopi recusarint, praeter unum eumque ultimum. Ne tamen forte de regno tamquam minus rite id adeptae postea moveretur controversia, Catholicorum ritu inaugurari se permisit, & usurandum etiam Christiani Regibus de fidei Catholicae defensione ac libertatum Ecclesiasticarum conservatione more maiorum praescripserit: oleo quoque unungi voluit, sed non sine risu & fastidio. nam sub papilionem parumper pro more ad regales induendas vestes divertens, nobilioribus feminis circumstantibus dixisse fertur: Abire, ne fetor huius olei vos offendant: quum tamen oleum illud omnibus gratijs refertum, & omnibus Atabicus ungentis sit fragrantius. Habe-*

bat vero in familia & comitatu suo *homines nihilis*; inter quos praecipua auctoritate apud ipsam erant Gulielmus Caecilius Eduardo VI. quondam a ceteris, & Nicolaus Baconus J. C. qui prolubitu suo omnia administrabant. Ex proceribus vero familiariter praeter ceteris utebatur Roberto Dudlæo (Northumbrij supplicio sub Maria affecti) filio; cui etiam matrimonij spem fecit & illustravit.

Nec contenta temporali regno, etiam in Ecclesiasticis rebus supremam auctoritatem ad se transferre statuit: ac communi Parlamento, ut vocant, decreto, *suprema Ecclesia regnorum suorum, etiam in causis spiritualibus, Gubernatrix esse & vocari voluit: omnibus solemnibus iuramentis adhaerere adactus. Forma Sacramenti haec est: Ego N. prorsus testificor & declaro in conscientia mea, Reginam esse solam supremam Gubernatricem, & istius regni Angliae, & aliorum omnium sua Majestatis dominiorum & regionum, non minus in omnibus spiritualibus atque Ecclesiasticis rebus vel causis, quam temporalibus: & quod nemo externus Princeps, persona, Prelatus, status vel potentatus, aut factus aut iure, habet aliquam iurisdictionem, potestatem, superioritatem, praeminentiam vel auctoritatem Ecclesiasticam aut spiritualem in hoc regno. Ideoque plane renuncio & repudio omnes exterorum iurisdictiones, potestates, superioritates atque auctoritates.*

Quum vero iuramentum hoc a Catholicis damnari, nec Calvinistis etiam placere animadverteret, ut qui dicerent, eo reginae longe ampliorem auctoritatem quam Henricus aut Eduardus sibi vindicarent, tribui, eius expositionem seu correctionem quandam publicari iussit, nimirum se non aliud hic velle aut vindicare, quam quod prius patrifratrique ab Ordinibus regni tributum esset. Sed ut quibus in rebus haec spiritualis seu Ecclesiastica potestas maxime consistat, intelligatur, breviter leges & decreta Parlamento eam in rem facta commemorabimus.

In primis ista habet lex, *Omnia privilegia, praeminentia, prerogativa, superioritates spirituales, quae ab illa potestate, vel humano, vel ecclesiastico iure, haberi aut exerceri possunt, quoad visitationem, correctionem: seu reformationem cleri totius seu quarumcunque personarum ecclesiasticarum: ad cognitionem etiam ac punitionem omnium errorum, ac haesum, schismatum, abusuum, &c. Volumus in posterum quod Regio sceptro in perpetuum sint annexa.*